

Jaunas Skotijas veidošana: neatkarīga

Skotija Eiropas Savienībā

BUILDING A NEW
SCOTLAND

Kopsavilkums

Ja Skotija pievienojas Eiropas Savienībai kā neatkarīga valsts, tai tiek piedāvāta iespēja atgūt to, kas zaudēts Breksita dēļ un ko nevar kompensēt pārvaldības pilnvaru nodošana. Pirmo reizi Skotija piedalītos lēmumu pieņemšanā, tiešā veidā sekmējot Skotijas intereses ES. Neatkarīga Skotija sniegtu pozitīvu ieguldījumu ES un tās dalībvalstīm.

Pierādījumi, kas ir šā kopsavilkuma pamatā, kā arī atsauces uz avotiem sniegtas pilnajā tekstā.

Skotija, Apvienotā Karaliste un Eiropas Savienība

1707. gadā vēsturiskā Skotijas valsts iestājās brīvprātīgā politiskā savienībā ar Anglijas valsti. Šajā savienībā Skotija vienmēr ir saglabājusi atšķirīgas valsts institūcijas un sistēmas.

AK parlaments saglabā kontroli pār makroekonomikas politiku, ārpolitiku un aizsardzību, kā arī lielāko daļu no sociālās nodrošināšanas un nodokļu sistēmas pilnvarām.

Pārvaldības pilnvaru nodošana un Skotijas parlamenta atjaunošana ir Skotijai parādījuši pašpārvaldes priekšrocības. 2014. gada referendumā Skotijas iedzīvotāji balsoja par to, vai kļūt – vai arī nekļūt – neatkarīgiem. Pirms referenduma notika kampaņa, kurā tie, kuri iebilda pret neatkarību, apgalvoja, ka vienīgais veids, kā saglabāt Skotijas vietu ES, ir balsošana “pret”.

Skotijai ar ES ir kopīgi pamatprincipi un galvenās vērtības, kas balstās uz cilvēka cieņu, tiesiskumu, brīvību, demokrātiju un cilvēktiesībām. Tas kļuva skaidri redzams, kad 2016. gadā Skotijas iedzīvotāji apņēmīgi balsoja par palikšanu ES.

Breksits ir mudinājis no jauna uzsākt diskusijas par to, vai Skotijai labāk būt neatkarīgai un iekļauties ES kā pilnīgi patstāvīgai dalībvalstij.

Šajā dokumentā sniegti pierādījumi, ka Vestminsteras valdības lēmums turpināt “stingru Breksitu” ir radījis Skotijai zaudējumus ekonomiskā, sociālā un kultūras ziņā. Vestminsteras pieeju sarunām raksturoja nevajadzīgas domstarpības ar ES un Skotijas iedzīvotāju viedokļu un interešu neievērošana.

Skotijai vairs nav piekļuves vienotajam tirgum un ļoti izdevīgajam ES tirdzniecības attiecību tīklam, kas aptver visu pasauli. Skotijas iedzīvotāji ir zaudējuši savas tiesības dzīvot, strādāt un mācīties visā ES.

Tādēļ, Skotija atrodas unikālā situācijā – valsts, kas atrodas brīvprātīgā valstu savienībā, ir pret pašas iedzīvotāju vairākuma gribu izslēgta no ES un tās vienotā tirgus.

Dalība Eiropas Savienībā Skotijai nodrošinātu daudzus ieguvumus

Pieredze rāda, ka dalībai ES ir priekšrocības ekonomiskā, sociālā un kultūras ziņā. Dalība ES

- nozīmētu, ka Skotija ir daļa no pasaulē lielākā vienotā tirgus ar brīvu preču, pakalpojumu, kapitāla un cilvēku pārvietošanos. Šis tirgus ir septiņas reizes lielāks par AK tirgu, tādēļ Skotijas uzņēmumi varētu brīvi tirgoties ar lielāku skaitu uzņēmumu un pārdot preces un pakalpojumus lielākam skaitam pircēju
- sniegtu Skotijas iedzīvotājiem plašākas un labākas apmācību un nodarbinātības iespējas. Mēs varētu piesaistīt un noturēt cilvēkus no visas ES, tādējādi stiprinot mūsu uzņēmumus, pasaules vadošās universitātes un sabiedriskos pakalpojumus
- radītu iespējas kultūras sakaru veicināšanai un pētniecības partnerību attīstīšanai, šādi sekmējot mūsu pilsoņu pārticību un labklājību
- ļautu Skotijai ieņemt nozīmīgu vietu pasaules mēroga organizācijā. Mēs kopā ar saviem partneriem strādātu pie ES politikas izveides un sadarbotos globālu problēmu, piemēram, klimata pārmaiņu risināšanā
- ļautu Skotijai atgūt piekļuvi ES tiesībaizsardzības instrumentiem, kas palīdz cīnīties pret pārobežu noziedzību un apdraudējumiem

Neatkarīgai Skotijai kā ES dalībvalstij būtu tieša pārstāvniecība visās ES institūcijās. Tas ļautu Skotijai ietekmēt kolektīvu lēmumu pieņemšanu, kas atspoguļo Skotijas prioritātes demokrātiskos un caurskatāmos procesos.

Šajā dokumentā izklāstītas šīs un vēl daudzas citas priekšrocības, ko sniedz dalība ES.

Skotijai kā dalībvalstij ir daudz, ko piedāvāt ES

Tieši tāpat kā ES ir daudz, ko dot Skotijai, arī Skotija kā dalībvalsts var sniegt lielu ieguldījumu ES. Daži piemēri

- Skotijas stiprās puses - atjaunojamā enerģija, pētniecība, attīstība un inovācijas varētu palīdzēt ES attīstīt nākotnes tehnoloģijas un veicināt pāreju uz nulles enerģiju
- Skotijas pasaules līmeņa koledžas un universitātes atkal varētu aicināt Erasmus+ studentus no ES valstīm
- Skotijas krāšņā kultūra sniegtu būtisku ieguldījumu dinamiskajā un uz nākotni vērstajā ES

Neatkarīgai Skotijai būtu īpaši labas iespējas īstenot ES vērtības. Skotijas valdība ir

apņēmusies sekmēt kopīgo ES sociālā taisnīguma programmu un centienus veidot taisnīgāku un videi draudzīgāku sabiedrību.

Vienīgais reālistiskais ceļš, kā panākt dalību Eiropas Savienībā, ir neatkarība

Neatkarīgas Skotijas dalība ES neietekmētu vērtīgās attiecības, kas mums ir un joprojām būs ar AK. Neatkarīgas Skotijas kā ES dalībvalsts tirdzniecības attiecības ar pārējo AK regulētu tirdzniecības nolīgumi starp ES un AK, kas tolaik bija spēkā. Pārējās Apvienotās Karalistes daļas un Īrija paliks tuvi un augstu vērtēti Skotijas draugi.

Šajā dokumentā ir izklāstīta Skotijas pievienošanās ES norise. Tas parāda, ka Skotijai jau ir zināšanas un sakari, kas nepieciešami sekmīgai dalībai ES. Skotijas tiesību akti jau ir lielā mērā saskaņoti ar ES tiesību aktiem. Rezultātā Skotijas valdībai ir skaidrs, ka Skotija būtu labi sagatavota, lai bez sarežģījumiem un ātri izpildītu pievienošanās procesā paredzētās prasības.

Skotijas valdības priekšlikums paredz, ka neatkarīga Skotija pēc iespējas ātrāk iesniegtu pieteikumu par atgriešanos ES.

Skotija nokļūtu vēl nepieredzētā situācijā. Neviena cita valsts nav izslēgta no ES pret pašas gribu. Tāpat neviena valsts nekad nav iesniegusi pieteikumu, lai no jauna pievienotos ES.

Vairākums Skotijas iedzīvotāju, Skotijas parlaments un Skotijas valdība nekad nav vēlējušies izstāties no ES. Dalība ES ir galvenais priekšnoteikums turpmākiem Skotijas ekonomiskajiem un sociālajiem panākumiem. Vienīgais reālistiskais ceļš, kā to panākt, ir neatkarība.

© The Scottish Government 2023

Publicējusi Skotijas valdība 2023. gada novembrī

Skotijas valdībai sagatavojusi: APS Group Scotland, 21 Tennant Street,
Edinburgh EH6 5NA PPDAS1341862 (11/23)